

Okruhy k bakalářské státní závěrečné zkoušce

Předmět: Politické systémy

1. Teorie politického systému.

(Garant: Mgr. et Mgr. Lenka Špičánová, Ph.D.)

Východiska systémového přístupu, model politického systému (D. Easton), strukturně funkcionální analýza.

- a. Cabada, Ladislav a Kubát, Michal. 2004. *Úvod do studia politické vědy*. Praha: Eurolex Bohemia, 178–196.
- b. Fiala, Petr a Schubert, Klaus. 2000. *Moderní analýza politiky*. Brno: Barrister & Principal, 13–23, 55–65, 101–107.
- c. Říchová, Blanka. 2000. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 13–22, 45–82.

2. Teorie racionální volby, teorie her a teorie koalic

(Garant: Mgr. et Mgr. Lenka Špičánová, Ph.D.)

Teorie racionální volby - minimax teorém, cyklické většiny; teorie her - pojmy a koncepce, vztahy mezi hráči, typy her; teorie koalic - dvě školy studia koalic, pojmy a koncepce, minimálně vítězná koalice.

- a. Cabada, Ladislav. 2006. "Vybrané teorie koalic a jejich aplikace na vládní modely v České republice." In: III. Kongres českých politologů, Olomouc 8.-10. 9. 2006. Eds. Jan Němec, Markéta Šůstková. Praha, Olomouc: Česká společnost pro politické vědy, 617–641.
- b. Riker, William H. 1962. *The Theory of Political Coalitions*. New Haven and London: Yale University Press.
- c. Říchová, Blanka. 2000. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 95-140.

3. Pluralismus a (neo)korporatismus.

(Garant: Mgr. et Mgr. Lenka Špičánová, Ph.D.)

Pluralismus – korporatismus – neokorporatismus (charakteristika, typologie, příklady), zájmové skupiny.

- a. Brokl, Lubomír a kol. 1997. *Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky*. Praha: SLON, 36–69 a 142–150.
- b. Fiala, Petr a Schubert, Klaus. 1993. „Zájmové skupiny a zprostředkování zájmů v moderních demokraciích“. In: *Politologický sborník III*. Eds. Mojmír Povolný. Brno: Masarykova univerzita, 45–63.
- c. Hloušek, Vít a Kopeček, Lubomír (eds.). 2004. *Demokracie. Teorie, modely, osobnosti a perspektivy demokracie*. Brno: Masarykova univerzita, 232–250.
- d. Říchová, Blanka. 2000. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 141–157, 177–195.
- e. Schubert, Klaus. 1995. „Pluralismus versus korporatismus?“ *Politologický časopis 2*, č. 3, 175–191.

4. Teorie a modely demokracie.

(Garant: Mgr. et Mgr. Lenka Špičánová, Ph.D.)

Konsociační a konsensuální demokracie, většinová (konkurenční) demokracie, polyarchie.

- a. Hloušek, Vít a Kopeček, Lubomír (eds.). 2004. *Demokracie. Teorie, modely, osobnosti a perspektivy demokracie*. Brno: Masarykova univerzita, 203–231, 251–258.
- b. Lijphart, Arend. 1984. *Democracies. Patterns of Majoritarian and Consensus Government in Twenty-One Countries*. New Haven a London: Yale University Press, 1–36.

- c. Novák, Miroslav. 1998. „Je konsensuální „model“ demokracie nejlepší?“ *Sociologický časopis* 34, č. 1 a 2, 3–21 a 131–144.
- d. Říchová, Blanka. 2000. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 159–175, 197–221.

5. Nedemokratické režimy. Přechody k demokracii.

(Garant: Mgr. et Mgr. Lenka Špičanová, Ph.D.)

Autoritářství – totalitarismus (charakteristika, rozdíly, příklady), teorie přechodů k demokracii (A. Stepan, T. L. Karl a P. C. Schmitter, G. di Palma, A. Przeworski).

- a. Balík, Stanislav a Kubát, Michal. 2004. *Teorie a praxe totalitních a autoritativních režimů*. Praha: Dokořán, 125–156.
- b. Cabada, Ladislav a Kubát, Michal. 2004. *Úvod do studia politické vědy*. Praha: Eurolex Bohemia, 362–377.
- c. Dvořáková, Vladimíra a Kunc, Jiří. 1994. *O přechodech k demokracii*. Praha: Slon, 36–52, 76–102.
- d. Hloušek, Vít a Kopeček, Lubomír (eds.). 2004. *Demokracie. Teorie, modely, osobnosti a perspektivy demokracie*. Brno: Masarykova univerzita, 259–284.
- e. Říchová, Blanka. 2000. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 225–255.

6. Teorie závislosti.

(Garant: Mgr. et Mgr. Lenka Špičanová, Ph.D.)

Model centrum - periferie (S. Rokkan), difuzionismus, teorie vzájemné závislosti.

- a. Hloušek, Vít a Kopeček, Lubomír. 2004. *Konfliktní demokracie. Moderní masová politika ve střední Evropě*. Brno: IIPS, 11–33.
- b. Hloušek, Vít. 2004. „Centra a periferie v Evropě – přístup Steina Rokkana.“ *Středoevropské politické studie* 6, č. 1. Dostupné na: <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=189>
- c. Rokkan, Stein. 1987. *Centre-Periphery Structures in Europe*. Frankfurt a New York: Campus Verlag, 17–50.
- d. Říchová, Blanka. 2000. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 277–292.
- e. Strmiska, Maxmilián. 1999. „Centrum, periferie a národotvorný proces.“ In: *Národní stát a etnický konflikt*. Eds. Pavel, Barša a Maxmilián, Strmiska. Brno: CDK, 178–254.

7. Teorie politických stran.

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Dichotomie, respektive soulad "stran a celku", problematika definic stran; vývojová typologie stran; organizace politických stran; funkce politických stran a jejich proměny; politické strany vs. zájmové skupiny.

- a. Fiala, Petr a Strmiska, Maxmilián. 1998. *Teorie politických stran*. Brno: Barrister & Principal.
- b. Klíma, Michal. 1996. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix.
- c. Novák, Miroslav. 1997. *Systémy politických stran*. Praha: SLON.

8. Konfliktní linie (cleavages) a jejich vývoj.

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Koncept cleavages S. M. Lipseta a S. Rokkana, proměny konfliktních linií a nové koncepty celavages; charakteristika jednotlivých konfliktních linií a jejich uplatnění v západoevropských zemích. Konfliktní linie transformace - charakteristika a uplatnění v zemích v tranzici.

- a. Hloušek, Vít a Kopeček, Lubomír. 2004. *Konfliktní demokracie. Moderní masová politika ve střední Evropě*. Brno: Masarykova univerzita.
- b. Klíma, Michal. 1996. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix.

9. Systémy politických stran.

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Formát a mechanismus stranických systémů; soutěživé a nesoutěživé systémy; malé a velké strany; kritéria relevance stran. Typologie stranických systémů dle G. Sartoriho, M. Duvergera a J. Blondela.

- a. Fiala, Petr a Strmiska, Maxmilián. 1998. *Teorie politických stran*. Brno: Barrister & Principal.
- b. Klíma, Michal. 1996. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix.
- c. Novák, Miroslav. 1997. *Systémy politických stran*. Praha: SLON.

10. Teorie volebních systémů.

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Definice volebního systému, hlavní prvky volebních systémů (formule, uzavírací klauzule, velikost obvodu, struktura hlasu, mandátové prémie). Principy volebního práva. Klasifikace volebních systémů a formulí.

- a. Chytilík, Roman, Šedo, Jakub. 2004. *Volební systémy*. Brno: Masarykova univerzita.
- b. Klíma, Michal. 1998. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix, 184-254.
- c. Kubát, Michal. 2002. "Volby a volební systémy". In: *Úvod do studia politické vědy*. Eds. Ladislav Cabada a Michal Kubát. Praha: Eurolex Bohemia, 268-301.
- d. Novák, Miroslav, Lebeda, Tomáš. 2004. *Volební a stranické systémy. ČR v mezinárodním srovnání*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk.
- e. Sartori, Giovanni. 2001. *Srovnávací ústavní inženýrství. Zkoumání struktur, podnětů a výsledků*. Praha: Slon, 13-89.

11. Většinové volební systémy.

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Formule relativní a absolutní většiny; jednokolové a dvoukolové hlasování; alternativní hlasování; použití, příklady zemí. Výhody, nevýhody a účinky většinových systémů.

- a. Chytilík, Roman, Šedo, Jakub. 2004. *Volební systémy*. Brno: Masarykova univerzita.
- b. Klíma, Michal. 1998. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix, 184-254.
- c. Kubát, Michal. 2002. "Volby a volební systémy". In: *Úvod do studia politické vědy*. Eds. Ladislav Cabada a Michal Kubát. Praha: Eurolex Bohemia, 268-301.
- d. Novák, Miroslav, Lebeda, Tomáš. 2004. *Volební a stranické systémy. ČR v mezinárodním srovnání*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk.
- e. Sartori, Giovanni. 2001. *Srovnávací ústavní inženýrství. Zkoumání struktur, podnětů a výsledků*. Praha: Slon, 13-89.

12. Volební systémy poměrného zastoupení.

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Hlavní proměnné proporčních systémů. Systémy kandidátních listin a jediného přenosného hlasu; použití, příklady zemí. Výhody, nevýhody proporčních systémů. Zjišťování výsledků voleb (včetně jednoduchého praktického příkladu).

- a. Chytilík, Roman, Šedo, Jakub. 2004. *Volební systémy*. Brno: Masarykova univerzita.
- b. Klíma, Michal. 1998. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix, 184-254.

- c. Kubát, Michal. 2002. "Volby a volební systémy". In: *Úvod do studia politické vědy*. Eds. Ladislav Cabada a Michal Kubát. Praha: Eurolex Bohemia, 268-301.
- d. Lebeda, T. 2001. "Hlavní proměnné proporčních volebních systémů". *Sociologický časopis* 37 (4/2001), 425-448.
- e. Lebeda, Tomáš. 2001. "Přirozený práh poměrných systémů, teorie a realita". *Politologický časopis* 8 (2/2001), 134-149.
- f. Novák, Miroslav, Lebeda, Tomáš. 2004. *Volební a stranické systémy. ČR v mezinárodním srovnání*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk.
- g. Sartori, Giovanni. 2001. *Srovnávací ústavní inženýrství. Zkoumání struktur, podnětů a výsledků*. Praha: Slon, 13-89.

13. Smíšené volební systémy, Vliv volebních systémů na stranické systémy. Volby druhého řádu.

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Definice a typologie smíšených volebních systémů. Principy použití, příklady zemí. Duvergerovy a Sartoriho "zákony" a jejich kritika.

- a. Cabada, Ladislav a Ženíšek, Marek. 2003. *Smíšené volební systémy*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk.
- b. Chytilík, Roman, Šedo, Jakub. 2004. *Volební systémy*. Brno: Masarykova univerzita.
- c. Kubát, Michal. 2002. "Volby a volební systémy". In: *Úvod do studia politické vědy*. Eds. Ladislav Cabada a Michal Kubát. Praha: Eurolex Bohemia, 268-301.
- d. Novák, Miroslav, Lebeda, Tomáš. 2004. *Volební a stranické systémy. ČR v mezinárodním srovnání*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk.
- e. Sartori, Giovanni. 2001. *Srovnávací ústavní inženýrství. Zkoumání struktur, podnětů a výsledků*. Praha: Slon, 13-89
- f. Šaradín, Pavel. 2008. *Teorie voleb druhého řádu a možnosti jejich aplikace v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého.

14. Metody analýzy stranických a volebních systémů.

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Postup při analyzování stranických a volebních systémů (součástí otázky může být jednoduchý příklad). Idnexy disproportionality, agregace, fragmentace, deformace, efektivní a přirozené prahy, efektivní počet (relevantních) stran, nagayamovy diagramy.

- a. Dudáková, Barbora, Chytilík, Roman a Zvára, Petr. 2006. "Techniky výzkumu výstupu volební soutěže. Druhá generace." *Evropská volební studia* 1, č. 1, 3-37.
- b. Novák, Miroslav, Lebeda, Tomáš. 2004. *Volební a stranické systémy. ČR v mezinárodním srovnání*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk.

15. Politické strany a stranický systém v ČR

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

vznik, vývoj, programová a organizační charakteristika hlavních politických stran; vývoj stranického systému po roce 1992, výsledky a důsledky parlamentních voleb 1990, 1992, 1996, 1998, 2002a 2006.

- a. Fiala, Petr a Hloušek, Vít. 2003. "Stranický systém České republiky". In: *Středoevropské systémy politických stran*. Eds. Petr Fiala a Ryszard Herbut. Brno: Masarykova univerzita, 13-54.
- b. Hloušek, Vít a Kopeček, Lubomír. 2004. *Konfliktní demokracie. Moderní masová politika ve střední Evropě*. Brno: Masarykova univerzita, 47-54 a 89-101.
- c. Kunc, Jiří. 2000. *Stranické systémy v re/konstrukci*. Praha: Slon, 188-226.
- d. Novák, Miroslav, Lebeda, Tomáš. 2004. *Volební a stranické systémy. ČR v mezinárodním srovnání*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk.

- e. Pšeja, Pavel. 2005. Stranický systém České republiky. Brno: Masarykova univerzita.

16. Volby a volební systém v ČR

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Principy voleb do obecních a krajských zastupitelstev, Poslanecké sněmovny, Senátu a Evropského parlamentu v ČR.

- a. Novák, Miroslav, Lebeda, Tomáš. 2004. Volební a stranické systémy. ČR v mezinárodním srovnání. Dobrá Voda: Aleš Čeněk.
- b. Chytilík, Roman, Šedo, Jakub. 2004. Volební systémy. Brno: Masarykova univerzita.

17. Zákonodárná moc v ČR

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Charakteristika a struktura Parlamentu ČR, pravomoci a působnosti komor, legislativní proces, pojetí mandátu.

- a. Klíma, Karel. 2002. Ústavní právo. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 258-269 a 339-404.

18. Výkonná moc v ČR

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Ústavní koncepce výkonné moci, volba, pravomoci a působnosti prezidenta ČR, ustanovování a ukončení činnosti vlády ČR, koncepce státního zastupitelství.

- a. Klíma, Karel. 2002. Ústavní právo. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 258-269 a 339-404.

19. Kontrola ústavnosti v ČR

(Garant: Prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.)

Koncepce a vývoj ústavního soudnictví v ČR, ustanovování, struktura, rozhodování a působnost Ústavního soudu ČR.

- a. Klíma, Karel. 2002. Ústavní právo. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 258-269 a 339-404.

20. Klasifikace politických systémů západoevropských zemích a USA.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Klasifikace politických systémů západoevropských zemích a USA. Analýza fungování systémů prezidentských, parlamentních a poloprezidentských. Typy států: republiky a monarchie; státy unitární a federální. Využití přímé demokracie v jednotlivých zemích západní Evropy.

- a. Gallagher, Michael, Laver, Michael a Mair, Peter. 2006. *Representative Government in Modern Europe. Institutions, Parties, and Governments*. 4. vydání. New York: McGraw-Hill.
- b. Klokočka, Vladimír a Wagnerová, Eliška. 2004. *Ústavy států Evropské unie*. 1. díl. 2. vydání. Praha: Linde.
- c. Klokočka, Vladimír. 1996. *Ústavní systémy evropských států*. Praha: Linde.
- d. Dvořáková, Vladimíra a kol. 2008. *Základní modely demokratických systémů: komparace politických systémů*. Praha: Oeconomica.
- e. Říchová, Blanka a kol. 2009. *Západoevropské politické systémy: komparace politických systémů*. Praha: Oeconomica.

21. Legislativa v USA a západoevropských zemích.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Analýza institucí zákonodárné moci v jednotlivých zemích; způsobu jejich obsazování; vztahu k exekutivě a soudní moci; komparace. Typy a funkce druhých komor.

- a. Dvořáková, Vladimíra a kol. 2008. Základní modely demokratických systémů: komparace politických systémů. Praha: Oeconomica.
- b. Gallagher, Michael, Laver, Michael a Mair, Peter. 2006. *Representative Government in Modern Europe. Institutions, Parties, and Governments*. 4. vydání. New York: McGraw-Hill.
- c. Klokočka, Vladimír a Wagnerová, Eliška. 2004. *Ústavy států Evropské unie. 1. díl. 2. vydání*. Praha: Linde.
- d. Klokočka, Vladimír. 1996. *Ústavní systémy evropských států*. Praha: Linde.
- e. Kysela, Jan. 2004. Dvoukomorové systémy. *Teorie, historie a srovnání dvoukomorových parlamentů*. Praha: Eurolex Bohemia.
- f. Říchová, Blanka a kol. 2009. Západoevropské politické systémy: komparace politických systémů. Praha: Oeconomica.

22. Exekutiva v USA a západoevropských zemích.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Analýza institucí výkonné moci v jednotlivých zemích; způsobu jejich obsazování; vztahu k legislativě a soudní moci; komparace.

- a. Říchová, Blanka a kol. 2009. Západoevropské politické systémy: komparace politických systémů. Praha: Oeconomica.
- b. Gallagher, Michael, Laver, Michael a Mair, Peter. 2006. *Representative Government in Modern Europe. Institutions, Parties, and Governments*. 4. vydání. New York: McGraw-Hill.
- c. Klokočka, Vladimír a Wagnerová, Eliška. 2004. *Ústavy států Evropské unie. 1. díl. 2. vydání*. Praha: Linde.
- d. Klokočka, Vladimír. 1996. *Ústavní systémy evropských států*. Praha: Linde.
- e. Dvořáková, Vladimíra a kol. 2008. Základní modely demokratických systémů: komparace politických systémů. Praha: Oeconomica.

23. Stranické systémy USA a západoevropských zemí.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Klasifikace a vývoj stranického systému jednotlivých zemí; analýza jeho relevantních aktérů; komparace.

- a. Dvořáková, Vladimíra a kol. 2008. Základní modely demokratických systémů: komparace politických systémů. Praha: Oeconomica.
- b. Strmiska, Maxmilián a kol. 2005. *Politické strany moderní Evropy. Analýza stranicko-politických systémů*. Praha: Portál
- c. Říchová, Blanka a kol. 2009. Západoevropské politické systémy: komparace politických systémů. Praha: Oeconomica.

24. Stranické rodiny.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Teorie stranických rodin; ideologická analýza jednotlivých rodin; jejich zastoupení v západoevropských zemích.

- a. Dvořáková, Vladimíra a kol. 2008. Základní modely demokratických systémů: komparace politických systémů. Praha: Oeconomica.

- b. Gallagher, Michael, Laver, Michael a Mair, Peter. 2006. *Representative Government in Modern Europe. Institutions, Parties, and Governments*. 4. vydání. New York: McGraw-Hill.
- c. Klíma, Michal. 2003. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix, 65–137.
- d. Mudde, Cas. 2000. "Stranická rodina: rámcová analýza." *Politologická revue* 6, č. 1, 78–93.
- e. Říchová, Blanka a kol. 2009. *Západoevropské politické systémy: komparace politických systémů*. Praha: Oeconomica.

25. Tranzice, konsolidace a klasifikace politických systémů středo- a východoevropských zemí.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Tranzice a konsolidace politických systémů jednotlivých zemí; vývoj po roce 1989 do současnosti; klasifikace politických systémů ve středo- a východoevropských zemích.

- a. Cabada, Ladislav, Dvořáková, Vladimíra a kol. 2004. *Komparace politických systémů III. 2.* přepracované vydání. Praha: VŠE.
- b. Kubát, Michal a kol. 2004. *Politické a ústavní systémy zemí středovýchodní Evropy*. Praha: Eurolex Bohemia
- c. Kubát, Michal. 2003. *Postkomunismus a demokracie. Politika ve středovýchodní Evropě*. Praha: Dokořán.
- d. Cabada, Ladislav a kol. 2008. *Komparace politických systémů III. Nové demokracie střední a východní Evropy*. Praha: VŠE - Oeconomica.

26. Legislativa ve středo- a východoevropských zemích.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Analýza institucí zákonodárné moci v jednotlivých zemích; způsobu obsazování; vztahu k exekutivě a soudní moci; komparace.

- a. Cabada, Ladislav, Dvořáková, Vladimíra a kol. 2004. *Komparace politických systémů III. 2.* přepracované vydání. Praha: VŠE.
- b. Kubát, Michal a kol. 2004. *Politické a ústavní systémy zemí středovýchodní Evropy*. Praha: Eurolex Bohemia
- c. Kubát, Michal. 2003. *Postkomunismus a demokracie. Politika ve středovýchodní Evropě*. Praha: Dokořán.
- d. Cabada, Ladislav a kol. 2008. *Komparace politických systémů III. Nové demokracie střední a východní Evropy*. Praha: VŠE - Oeconomica.

27. Exekutiva ve středo- a východoevropských zemích.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Analýza institucí výkonné moci v jednotlivých zemích; způsobu obsazování; vztahu k legislativě a soudní moci; komparace.

- a. Cabada, Ladislav, Dvořáková, Vladimíra a kol. 2004. *Komparace politických systémů III. 2.* přepracované vydání. Praha: VŠE.
- b. Kubát, Michal a kol. 2004. *Politické a ústavní systémy zemí středovýchodní Evropy*. Praha: Eurolex Bohemia
- c. Kubát, Michal. 2003. *Postkomunismus a demokracie. Politika ve středovýchodní Evropě*. Praha: Dokořán.
- d. Cabada, Ladislav a kol. 2008. *Komparace politických systémů III. Nové demokracie střední a východní Evropy*. Praha: VŠE - Oeconomica.

28. Stranické systémy střeđo- a vřchodoevropských zemř.

(Garant: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.)

Klasifikace a vřvoj stranického systému jednotlivých zemř; analřza jeho relevantnřch aktřřř; komparace. Stranické rodiny ve střeđo- a vřchodoevropských zemřch.

- a. Cabada, Ladislav, Dvořřkovř, Vladimřra a kol. 2004. *Komparace politickřch systémř III. 2.* přepracované vydřnř. Praha: VřřE.
- b. Fiala, Petr, Herbut, Ryszard a kol. 2003. *Střeđoevropské systěmy politickřch stran.* Brno: Masarykova univerzita.
- c. Fiala, Petr, Holzer, Jan, Strmiska, Maxmiliřn a kol. 2002. *Politické strany ve střeđnř a vřchodnř Evropě. Ideově-politickř profil, pozice a role politickřch stran v postkomunistickřch zemřch.* Brno: Mezinřrodnř politologickř řstav.
- d. Kubřt, Michal a kol. 2004. *Politické a řstavnř systěmy zemř střeđovřchodnř Evropy.* Praha: Eurolex Bohemia.
- e. Strmiska, Maxmiliřn a kol. 2005. *Politické strany modernř Evropy. Analřza stranicko-politickřch systémř.* Praha: Portřl
- f. Cabada, Ladislav a kol. 2008. *Komparace politickřch systémř III. Nově demokracie střeđnř a vřchodnř Evropy.* Praha: VřřE - Oeconomica.